

11-1-2006

Discurs del President de la Generalitat, Pasqual Maragall, a Lleida

2006, any de fets

Amb aquesta compareixença aquí a Lleida dono compliment a un compromís pres l'any passat davant dels representants dels mitjans de comunicació en l'inici del curs polític.

Vull titular aquesta compareixença 2006, l'any dels fets

Amb aquest enunciat he volgut resumir la intenció de la meva intervenció d'avui.

Si l'any 2004 va ser *l'any del canvi*, i el 2005 vaig comparèixer amb una intervenció que duia per títol L'any de les respostes, aquest any haurà de ser l'any dels fets. Un any de fets. L'any de la feina feta, que es comença a veure.

L'any 2006, serà, per al Govern de Catalunya i el seu president, un any d'obra feta, de polítiques ja en marxa, d'explicació sobre el terreny, com avui, dels fruits del bon govern.

És cert que per als annals de la gran política l'any 2006 serà l'any del nou Estatut d'Autonomia de Catalunya. Serà un fet històric.

És cert que això sol ja justificaria, a parer de molts, tota una legislatura per mi i pel meu govern, no.

De fet, la gent no recorda pas, avui, què van fer els governs d'Espanya (l'any 1978) o de la Generalitat restaurada (l'any 79) a més d'aprovar la Constitució i l'Estatut vigents.

Aquells, però, eren *moments constituents*; legislatures per a fer la Constitució i l'Estatut. Ara no.

Ara hem abordat la nostra proposta d'Estatut, i veuran que en parlaré poc, governant alhora. En aquest fet ha radicat la garantia -i la dificultat alhora- del procés de reforma. I de les dificultats de surar de l'obra de govern que queda d'alguna forma tapada per aquest esdeveniment tant transcendental com és l'aprovació 25 anys després d'un altre Estatut.

I

Quin moment viu la nostra proposta d'Estatut?

Crec que va fent camí de forma inexorable.

S'han anat superant les etapes del procés: aprovació al Parlament de Catalunya, que no va ser senzilla per descomptat, arribada a les Corts Generals, presa en consideració del Congrés, presentació d'esmenes. Pel febrer, entrarem en la Comissió Constitucional.

Amb soroll. Més del necessari, sobretot pel que fa al to d'algunes veus. Comença a remetre. Ara la remor és de negociació.

Tindrem Estatut. I serà un bon Estatut.

Entenc el paper que estan adoptant els diversos membres del quadripartit en la negociació final.

Però no convé allargar la negociació més enllà del necessari. A ningú que vulgui l'acord.

Una negociació injustificadament prolongada només afavoreix els contraris a l'Estatut. Ara hem de ser més resolutius, ja veuen que m'estic referint sobretot als aspectes formals, no pas del contingut de l'Estatut. Penso que és el meu paper.

Els qui compten cada dia els beneficis d'un pessimisme tàctic, han de saber que estan fent mal, potser de forma imperceptible però certa, a la moral de la ciutadania i a la credibilitat de la classe política.

La sessió del 2 de novembre al Congrés dels Diputats va ser, crec, exemplar. Llavors vàrem estendre la mà a les Corts Generals, vàrem estendre la mà a Espanya, i vàrem reclamar sentit d'Estat.

Doncs bé, ara és el moment de culminar aquella predisposició al diàleg i al pacte lleial. Amb ambició i realisme. El mateix que aleshores.

Som en un moment excepcional: aprofitem-lo per aconseguir el pas endavant que ens hem plantejat com a poble en l'autogovern.

El nou Estatut no és només el motor per al futur de la governació a Catalunya.

També és una de les peces clau del projecte de reforma social i política per a l'Espanya plural, que hem posat en marxa d'acord amb el govern espanyol i el seu president Rodríguez Zapatero.

D'una Espanya que ja porta vint anys al cor d'Europa, on l'arquitectura federal és l'ànima i el gran model de futur. Per tant, amb una situació diferent de la dramàtica dels anys trenta.

L'altra tarda em trucava la vídua de Joan Raventós i em va llegir una carta de Jaume Carner de l'any 32 explicant les vicissituds de l'Estatut d'aleshores. I explicava al president Macià quines eren les alternatives. Doncs mireu, era una situació des d'aquests punt de vista. Els altres punts de vista eren enormement diferents. Des d'aquest punt de vista formalment similar, les opcions que hi havia.

Crec que passats els anys, passada la Guerra Civil, passats 40 anys de dictadura, pràcticament, 25 anys de democràcia, un Estatut que ha funcionat bé, perquè evidentment el temps l'ha anat esberlant, d'alguna forma. Perquè l'Estatut va ser una de les quatre o cinc lleis orgàniques importants que van configurar i que configuren encara avui l'arquitectura jurídica de l'Estat espanyol, l'Estat de les Autonomies.

Després n'han vingut moltes més de lleis orgàniques, incomptables lleis orgàniques. I d'alguna forma l'han anat esberlant, gastant, no per mala fe, en molts casos, sinó per la inèrcia de les coses, del costum, de la història.

Ara és l'hora de fer la relectura d'aquests 25 anys i de dir on som i on volem anar i què queda d'allò que volíem i mantenir la força d'allò que vam fer inicialment i que estava bé.

Durant el mes de gener, hem d'arribar a un acord raonable i ambiciós. És l'única manera de garantir una tramitació efectiva i amb garanties en la Comissió Constitucional.

Crec que els partits i les forces polítiques que estan a favor en el Congrés de Diputats d'aprovar aquest estatut s'haurien de posar d'acord clarament abans de començar el camí dins de la Comissió Constitucional perquè allà com és evident i per dir-ho de forma molt simple, pot passar de tot.

És a dir hi ha d'haver un punt de partida compartit per les forces polítiques que fan la majoria i crec que el tindrem.

La veritat és que els partits del Govern de Catalunya tenen clar què volen, com ho volen i quan ho volen. I que amb això no n'hi ha prou, perquè s'ha d'acabar de convèncer Espanya i en primer lloc al govern espanyol d'allò que és bo per Catalunya és bo per Espanya, com ja vaig dir en un altra ocasió aviat farà 20 anys.

II

Fets en l'autogovern i fets en l'obra de govern.

a) Transparència i bon govern

Al Pacte del Tinell s'hi recullen diversos compromisos en relació en aquest tema.

Això ens ha dut a crear la primera Oficina Antifrau d'Espanya i a enfortir la Sindicatura de Comptes.

Aquest ha estat també un dels motius de la reforma del Reglament del Parlament.

La reforma preveu l'establiment d'una Oficina Pressupostària per dur a terme el seguiment i el control de l'execució del Pressupost de la Generalitat.

Hem començat a posar en marxa les recomanacions efectuades pel Grup de Treball sobre Bon Govern i Transparència Administrativa, creat pel propi Govern.

I aquesta acció positiva per la transparència política i administrativa, ha vingut acompanyada d'una major eficàcia en la gestió dels recursos públics:

- En dos anys hem reduït el dèficit a la meitat,
- hem contingut els nivells d'endeutament,
- hem sanejat el finançament de la inversió,
- i enguany començarem a avaluar l'eficiència de les nostres polítiques amb un pressupost per objectius i per resultats.

b) Dos anys de planificació

No ens amaguem. Som partidaris que hi hagi una bona planificació; hi ha qui diu que no, però creiem que n'hi ha d'haver.

En dos anys hem enquadrat l'acció de govern en un marc estratègic, duent a terme l'actuació planificadora més ambiciosa dels darrers 25.

Fins ara Catalunya no havia disposat d'un Pla d'infraestructures que integrés la xarxa viària i la ferroviària o un Pla de l'Energia, i avui els tenim

com també tenim:

- un model de seguretat i justícia que aposta per la proximitat,
- un Pla d'Immigració i Ciutadania,
- una proposta de bases per universalitzar els serveis socials,
- i un document de bases per un Pacte Nacional per a l'Educació.

Hem anticipat reptes de futur, hem previst capacitats col·lectives per afrontar aquests reptes, i hem definit nous horitzons per a les nostres polítiques, orientant l'acció de govern per respondre justament a les exigències del nou Estatut, demostrant que encara que el finançament sigui una qüestió cabdal, no esgota ni de lluny el nivell de la nostra ambició col·lectiva, és a dir, que ens mereixem un millor finançament perquè en traurem un rendiment profitós per a tots, per nosaltres i per als altres també i posant de relleu el valor del Govern i l'administració de la Generalitat per assolir els objectius que la societat catalana s'ha plantejat.

Sí, hem planificat molt, aquests dos anys. És cert.
I fins ara això potser no s'havia fet prou. També és cert.

El que hi havia és un dèficit anterior en les planificacions estratègiques a llarg termini que alguns consideren clamorós. Hi ha un dèficit.

Però que quedi clar: que hàgim planificat no vol dir que s'hagi aturat l'acció del govern. Al contrari.

c) Esforç pressupostari i inversor. L'economia va bé.

L'economia va francament bé, fins i tot diria que molt bé. Estem creixent tres vegades el ritme europeu.

La Catalunya que hem projectat és més avançada socialment i més ambiciosa del que ho ha estat mai.

Però si aquesta ambició no hagués vingut acompanyada d'un govern competent, podria haver esdevingut mera retòrica.

Avui podem explicar i demostrar que això no és així.

Hem aprovat un pressupost de prop de 30.000 M€ per a aquest 2006.

I estem invertint el doble per habitant que l'any 2003.

Estem parlant de gairebé cinc bilions de les antigues pessetes.

Amb l'Acord Estratègic de l'Economia, hem situat per primer cop la concertació del Govern i els agents econòmics i socials com a vector de progrés del país.

Aquest pressupost segurament és l'instrument econòmicament més potent que hi ha a Catalunya i en bona mesura crec que es reflecteix el que és la pròpia capacitat del Govern autonòmic. L'acord estratègic és el tronc central de la filosofia amb la qual gastarem aquests diners.

Als 865 M€ que hem destinat a l'Acord Estratègic durant l'any 2005, s'hi sumaran 1.217 M€ més aquest 2006.

I a finals d'any haurem desenvolupat el 85% de les mesures que conté per la millora de la qualitat de l'ocupació, la internacionalització de l'empresa catalana i la competitivitat.

Tenim la taxa d'atur més baixa des de l'any 1979.

Només durant el tercer trimestre de 2005 s'han creat 42.000 llocs de treball.

I el grau d'obertura de la nostra economia i d'internacionalització de les nostres empreses és francament creixent, és satisfactòriament creixent.

Al mateix temps, la inversió industrial va créixer el 2004 un 3,5%, i un 5% el 2005, després de creixements negatius d'anys anteriors.

I aquesta inversió ha contribuït al creixement de la productivitat (un 5% durant el 2004, que és l'últim any del qual tenim dades).

Lluny de caure en l'autocomplaença, l'avenç de l'economia catalana ens dota de més ambició.

Aquest any posarem en marxa un paquet de mesures per contenir la inflació que és potser una de les preocupacions més grans en l'horitzó econòmic.

Estem cercant noves estratègies de creixement transcendent les nostres fronteres en el marc de l'Euroregió Pirineus-Mediterrània.

Fa dos mesos vam inaugurar el Supercomputador Marenstrum d'IBM, el més potent d'Europa i quart del món.

Cada dia llegim notícies certament que hi ha altres territoris, altres ciutats fan avenços importants, però les nostres també i de manera molt significativa.

Hem de tenir ambició estratègica i tenim un disseny que pot no ser perfecte, que anirem adaptant a les circumstàncies de cada dia però que és, en tot cas ambiciós.

d) Dels Fons Estructurals a l'R+D+i

És a dir, el nostre paper a Europa no des del punt de vista del territori sinó des del punt de vista dels recursos que Europa ens posa a la nostra disposició.

Europa, d'aquí a molt poc deixarà de pagar els fons estructurals en el sentit clàssic de la paraula i ha posat l'accent en l'R+D+i.

Nosaltres ens hem d'adaptar en aquest canvi europeu. Hem de canviar la nostra manera d'actuar en el camp de l'economia, justament per treure profit de la nova orientació i no quedar-nos en l'antiga orientació dels fons europeus que està ja de passada.

Durant els anys 60 i 70 del segle passat Catalunya i Espanya van ser un focus d'atracció d'inversions, sobretot en sectors com l'automòbil.

L'entrada a la Unió Europea va permetre que aquest procés s'accentués, oferint noves oportunitats per la dinamització del nostre teixit empresarial.

Però ara la situació ha canviat, a partir de l'any 2013 serem contribuents nets a la Unió Europea.

I tot l'esforç que Europa ha fet per integrar-nos i situar-nos a primera divisió, l'hauréem de fer nosaltres per aconseguir que els més pobres dels darrers que han arribat a la UE tinguin la fortuna que vam tenir nosaltres.

Hauréem de fer un esforç per passar d'un mercat obert capaç de competir en base als costos laborals, a una economia més competitiva.

No hem de fer només un “esforç” per modernitzar-nos. Un esforç d’inversió important en R+D+i per treballar en la línia en la qual Europa s’està orientant. Hem de sintonitzar amb Europa des d’un punt de vista, d’altra banda, interessant, però interessat, també.

Ara es tracta de mantenir sostingudament aquest esforç. Hem de ser un país modern. Estructuralment modern.

I l’impuls per part del Govern d’unes infraestructures tecnològiques de primer nivell o el nostre suport a la innovació empresarial no serà suficient. Hem d’aconseguir que el nostre teixit productiu aposti per la ciència i la tecnologia com un vector clau de l’estratègia empresarial.

D’aquí la importància que comencem a desenvolupar el vincle entre recerca i innovació a partir del triangle universitat-empresa-territori/govern i en termes de corresponsabilitat i interès mutu.

Especialment en sectors tradicionals com l’agricultura o l’automoció i en nous sectors estratègics com l’aeronàutica o la biotecnologia.

Ja hem signat els acords per a la creació del Centre de l’Aeronàutica i l’Espai de Viladecans o el de Difusió Tecnològica del Moble, a la Sénia.

I aquest any passat, la creació de la Bioregió ha vingut acompanyada,

- de la constitució del Consorci del Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona,
- la Fundació Institut de Recerca biomèdica

<ul style="list-style-type: none">- i l’anella de l’agroindústria, que comptarà amb el Centre Tecnològic Agroalimentari de Lleida com un dels Centres de referència i ens permetrà esdevenir un dels puntals de l’EuroBioCluster del Sud d’Europa.
--

e) Millora tecnològica + millora capital humà

Però l’evolució tecnològica de Catalunya ha de ser paral·lela a la millora del capital humà de les empreses.

I en aquest àmbit és fonamental la millora de la Formació Professional.

Estan en marxa:

- nous cicles formatius, més places i una xarxa de 4 centres integrals de formació professional coordinada pels Departaments d'Educació i de Treball i Indústria, que ampliarem en 8 més.

Com també ho és la formació continuada de fonamental.

Per això hem incrementat d'un 60% els fons destinats a aquest àmbit i els hem vinculat a les polítiques actives d'ocupació i a la modernització del servei d'ocupació de Catalunya.

No tinc cap dubte que la nostra aposta per la tecnologia ens servirà per atraure professionals que havien marxat als Estats Units o al nord d'Europa i que ara trobaran noves possibilitats de desenvolupament a Catalunya.

En sectors com la biomedicina (al que m'acabo de referir) ja està passant.

Però amb això no n'hi ha prou.

Necessitem potenciar millor els investigadors i els emprenedors que es volen quedar oferint un nivell formatiu a les universitats homologable al de la resta d'Europa.

Per això

- hem augmentat la dotació pressupostària destinada a Universitats.
- hem arribat a una inversió mitjana de 5.000 € per cada alumne matriculat en alguna de les 7 universitats públiques de Catalunya en només 2 anys.
- estem assegurant progressivament la seva adaptació a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior.
- i estem desenvolupant la idea de crear una Euroregió Universitària.

Ja he dit fa un moment. Insisteixo: el marc euroregional ha de ser, cada cop més, el marc habitual per al disseny de moltes de les estratègies econòmiques de Catalunya.

Garantir la igualtat d'oportunitats de ciutadans, empreses i territoris en l'accés a les tecnologies de la informació i la comunicació és un objectiu propi d'un govern d'esquerres.

Per això estem estenent la Banda Ampla Rural, començant per les comarques de Girona, Barcelona i la Catalunya Central.

I hem ampliat la Xarxa de Telecentres amb la perspectiva que l'accés a les TIC vingui acompanyada pel seu ús efectiu.

Si unim:

- la millora del nostre capital humà,
- la creació d'un marc estable de col·laboració entre la universitat, les empreses i el Govern que estimuli la transferència tecnològica i la innovació,
- i la generació d'economies d'escala a nivell euroregional, com ja passa entre la nostra indústria automobilística i l'aeronàutica de Tolouse...

Estarem creant moltes més oportunitats de les que avui tenim.

f) Infraestructures

Generar aquestes oportunitats passa també per la millora de les infraestructures de transport.

A Catalunya han passat durant molts anys totes per una àrea metropolitana cada vegada més congestionada.

Hi ha hagut un efecte capital d'atracció. Tot havia de passar pel mateix punt. Això que tant critiquem en el conjunt de l'Estat ens ha passat també aquí. Amb la diferència que aquí a més, no hem tingut, però tindrem, el recursos d'inversions que es necessita per crear un territori més ben servit des del punt de vista de les infraestructures, senyaladament les de comunicació que estan molt per sota d'allò que aquest país mereixeria.

Per descomptat aquesta situació de dèficit és deguda en bona mesura a la pròpia estructura física del país. No és un país senzill, comparat amb les grans planes alemanyes, franceses o espanyoles. És més rebregat, tenim poques planes i petites. La plana de Lleida és una, l'Empordà és una altra, i la plana de Vic i poca cosa més. És el que hi ha, però la resta és difícil. És un país molt més interessant i més bonic fins i tot, però és, des del punt de vista de les comunicacions, molt complicat.

El dèficit d'infraestructures per arribar als Pirineus i més enllà, per connectar i salvar aquesta barrera que ens ha separat d'aquestes coses tant importants que comentàvem que hi ha a l'altra banda de la ratlla és una prova d'això.

Per solventar aquesta falta d'infraestructures i aquesta centralització i congestió en la capital del país hem posat en marxa una nova concepció de les comunicacions basada en la transversalitat i la xarxa, que servim amb més de 30.000 M€ d'inversió de GISA licitats o en execució en aquests moments.

La inversió del Ministeri de Foment a Catalunya pel 2006 serà de 2.500 M€ i la de la Generalitat de gairebé 3.000.

Són actuacions emmarcades en un conveni entre la Generalitat i l'Estat que contempla inversions en la xarxa viària de 7.345 M€ pels propers 7 anys.

Estem impulsant infraestructures que defineixen una visió de país (com l'Eix Transversal Ferroviari o el desdoblament de tot l'Eix Transversal viari) diferent de l'estructura que havíem heretat.

O encarant decididament grans projectes que han estat massa temps pendents com el Quart Cinturó. Ja hem fet el més difícil: No és fàcil dibuixar perquè nosaltres, que sabem que Catalunya és aquell país rebregat, dens i molt poblat i amb molta gent afectada pels dibuixos.

Un país tant petit quan fa infraestructura està trepitjant ulls de poll sense cap mena de dubte i és qüestió de triar quins s'han de trepitjar i quines compensacions s'han de fer.

Hi ha gent que diu que no tenim capacitat de decisió. Doncs hem dibuixat més d'aquestes infraestructures difícils i estem fent més d'aquestes infraestructures complicades de les que s'havien fet en molts anys.

I ho estem fent, però amb una filosofia que alguns diuen que és excessivament pactista amb el territori. De fet és respectuosa amb el territori perquè considerem que aquesta Catalunya que tenim tant densa es mereix aquest respecte.

Estem encarant també infraestructures a partir de la visió de cadascun dels territoris de la Catalunya en xarxa com la millora de la línia de la Pobla, la CTM de Lleida o l'Aeroport d'Alguaire, *(algunes tindré oportunitat de visitar-les aquests dies)* que connectarà internacionalment les Terres de Ponent i dinamitzarà la seva economia

com ja està passant amb els efectes enormement positius dels aeroports de Reus o Girona.

Aquestes infraestructures generaran riquesa i dinamisme a Lleida, donant resposta a les necessitats de mobilitat d'empreses i ciutadans.

Són la clau de volta de la nostra estratègia d'equilibri territorial, generant economia a la Catalunya interior i reduint la congestió del litoral.

Mirin,

A Catalunya, els darrers 50 anys, el sòl urbanitzat s'ha multiplicat per 5,7.

O, si volen una altra dada de referència: en menys de 20 anys s'ha multiplicat el sòl urbanitzat, la taca urbana, s'ha multiplicat per 2.

És a dir, en 25 anys hem fet tant sòl urbà com durant tota la història.

Dos terços dels 7 milions d'habitants de Catalunya viuen en una franja de 20 km al llarg de la costa.

De tot això, els governs dels 20 anys passats no se n'han preocupat excessivament, és a dir, no han tingut una concepció, una filosofia, una avaluació dels costos que això representava. Simplement estàvem tots embenats en aquesta aventura de créixer i no ens vam parer en veure què estàvem fent.

Més: Amb un 6,9% de la superfície del país, els 75 municipis del litoral apleguen un 45% de la població.

El risc de saturació de la regió metropolitana és també evident.

Es tracta de fer coincidir les necessitats indiscutibles de creixement i el valor del territori per construir una Catalunya més equilibrada.

La Catalunya dual ha comportat un aprofitament deficient de les potencialitats de la xarxa de ciutats mitjanes que articulen el nostre territori; i ha creat també un creixement urbanístic de baixa qualitat concentrat sobretot al litoral.

Això ens ha conduït al risc de la formació de tot un continu urbà a primera línia de la costa.

La nostra aposta ve acompanyada per la necessitat de garantir un creixement, sí, però un creixement ordenat a les diferents regions de Catalunya.

Pensant el futur. Assegurant el futur,

- amb l'aprovació dels Plans Directors del Sistema Costaner *

(M'agradaria en aquest país que vostès poguessin visitar l'exposició "Amb vistes al Mar", que aquests dies es presenta al Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. No només a les àrees directament concernides. La preservació que es fa del litoral es fa en benefici de tota Catalunya. També forma part de l'esforç ordenador i equilibrador que està fent el govern").

També assurem el futur:

- amb la transformació econòmica del món rural, i amb inversions en regadius com el Segarra-Garrigues el seu projecte més emblemàtic, la infraestructura més important que s'haurà fet mai a les comarques de Lleida, la promesa tantes vegades reiterada que ara ja comença a caminar de forma imparable i serà una realitat,
- amb una política de barris, sobre el qual jo hi tinc un especial interès, perquè penso que una bona política de barris és un abona manera d'atacar els problemes alhora. Ens hem acostumat a dividir els problemes per segments, per conselleries per ministeris, per temes. Per assignatures. I el que resulta és que moltes vegades el problema prové del fet que varies assignatures estan juntes i hi ha varis problemes un sol territori. Per tant, que la perspectiva que tracta d'identificar no tant els problemes per ministeris o per conselleries sinó per territoris que pateixen l'efecte d'aquests problemes conjuntament està sent molt més efectiu i a més molt més entès per la població, ja que té en compte el conjunt de la vida del barri. Sabeu que Centre Històric de Balaguer, del barri de La Mariola de Lleida o del Nucli Antic de Solsona són barris afectats positivament per aquesta política. Això és difícil de fer perquè els govern acostumen a treballar per departaments quan la realitat no hi va.
- amb l'augment d'un 43% del Fons de Cooperació Local destinat als municipis de Lleida aquest 2006, en benefici d'ajuntaments, molt sovint ajuntaments que pertanyen a diferents filosofies polítiques, des del punt de vista polític, per tant, distints, però que es beneficien com mai d'aquest augment.

- i amb una política d'inversions socials compartida amb els ajuntaments, que està obrint nous camins a la devolució de competències. Sóc un absolutament favorable a la devolució de competències.

Una nació socialment avançada què vol dir, el 2006?

L'acció del govern per respondre a aquesta qüestió passa per afrontar quatre grans reptes:

1. garantir uns millors nivells de seguretat ciutadana i justícia,
2. la millora de la qualitat dels serveis que ja són universals com la salut i l'educació,
3. la universalització dels serveis socials i d'atenció a les persones depenents,
4. i la millora de l'equitat i l'eficiència del nostre sistema de benestar, orientant-lo al cicle vital de les persones.

1) Una de les garanties bàsiques del benestar és la seguretat ciutadana i el seu valor per preservar els drets i les llibertats.

Pel que respecte als Mossos d'Esquadra, el 2005 hem culminat el desplegament a Barcelona.

I en dos anys, haurem aconseguit doblar el percentatge de població coberta pel nostre cos de policia, que haurà passat d'un 39,9% l'any 2004, a un 78,9% al 2006.

L'esforç inversor i en la dotació de noves places de mossos que estem fent és important i aquest 2006 es concretarà en una ampliació de la plantilla de 1.727 efectius.

Pel que respecte a la justícia, si a l'any 2003 només estava en construcció l'edifici judicial d'Ampostà, ara n'hi ha 15 en marxa, a més de la Ciutat de la Justícia com a edifici emblemàtic, que justament el voldríem més xic de com havia estat projectat.

Perquè aquesta idea que tota la justícia ha d'anar en un lloc, és una idea positiva en alguns sentits, però és una idea perillosa en uns altres.

Pel que respecte a presons, entre l'any 1984 –en què la Generalitat assumeix les competències en matèria penitenciària– i 2004 la població penitenciària de Catalunya ha passat de 1.614 interns a 8.350.

En canvi, i en aquest mateix període, el nombre de noves places penitenciàries ha estat únicament de 2.867.

L'acció del govern en aquest àmbit també ha respost a la situació heretada:

Aquest 2006 posarem en marxa la construcció de quatre nous centres penitenciaris, a més dels CP Brians II, Lledoners i Joves Quatre Camins, que entraran en funcionament durant el període 2007-2008.

2) Educació i Salut

A Catalunya s'estan construint més escoles que mai.

Si el curs 2005-2006 va començar amb 65 noves escoles, el curs que ve entraran en marxa 95 més.

En 2 anys hem creat 1000 aules d'acollida i el proper curs en crearem 930 més.

Parin-se a pensar, un moment, què vol dir, acabar la legislatura amb prop de dues mil aules d'acollida.

Ja sé que no és un espectacle, ja sé que no dona resultats lluïts immediats però hi ha poques inversions de futur que valguin tant la pena com aquesta.

S'adonen que estem aplicant la medicina preventiva per a les malalties socials (amb símptomes com els que vam veure el novembre a les perifèries de les principals ciutats franceses, per exemple)?

Estem incrementant significativament el professorat que al curs 2006-2007 augmentarà en 6.000 nous mestres.

I hem presentat un document de bases per un Pacte Nacional per a l'Educació que culminarà amb l'elaboració de la Llei Catalana d'Educació.

El proper curs volem equiparar els horaris de l'escola pública i la privada.

I aconseguirem que tots els centres educatius disposin d'internet a les aules al curs 2007-2008.

Haurem aconseguit, en quatre anys, passar de l'aula d'informàtica a la informàtica a l'aula.

Salut

La constatació que tenim un sistema sanitari a l'avantguarda europea ha estat un estímul per millorar-lo. Admetem que és una realitat de la qual partíem quan vam arribar.

En dos anys, hem enfortit la capacitat de l'atenció primària per donar resposta a les necessitats de salut de la ciutadania descongestionant les urgències hospitalàries, hem reduït el temps d'espera quirúrgica un 6%, i hem estès el programa de diagnòstic ràpid del càncer a tots els hospitals de la Xarxa Hospitalària Pública.

A la millora dels estàndards de servei per exemple garantint un temps mínim pel primer diagnòstic per millorar les llistes d'espera, l'any 2006 hi afegirem la construcció de 60 nous Centres d'Assistència Primària, cinc hospitals i el desplegament de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, com a instrument clau d'impuls de noves polítiques de prevenció i promoció de la salut.

3) En Benestar i Família: hem incrementat any rere any el nombre i quantia de les ajudes a les famílies amb infants de 0 a 3 anys, i hem estès els ajuts dels 3 a 6 anys per les famílies monoparentals i les nombroses, que són les que tenen un major risc de patir pobresa.

L'any 2006, 325.387 infants i les seves famílies seran perceptors d'algun d'aquests ajuts, L'ajut a les famílies nombroses o monoparentals amb infants menors de 6 anys, passarà a ser de 700€ amb un increment de més d'un 7%.

Des del mes de gener de 2004, hem revaloritzat les pensions de viduïtat més baixes un 44%.

El Govern té enllestits dos projectes de llei que defineixen els nostres objectius en matèria de serveis socials per aquesta legislatura.

D'una banda, el projecte de Llei de Prestacions, que garantirà un nivell d'ingressos a les persones amb rendes més baixes, per trencar el cercle de la pobresa.

De l'altra, la nova Llei de serveis socials, que culminarà amb l'avenç més significatiu del nostre estat del benestar 20 anys després de la universalització de l'educació, la salut i el sistema de pensions: la construcció del quart pilar de l'Estat del Benestar.

Aquesta llei ens permetrà complementar l'acció dels ajuts econòmics directes a les persones amb risc d'exclusió social amb serveis residencials i domiciliaris universals.

4.- Equitat i eficiència del sistema de Benestar.

Apostem per la igualtat d'oportunitats, de possibilitats efectives d'elecció. L'acció de govern que estem desenvolupant garantirà, una xarxa pública de serveis educatius, socials i sanitaris de qualitat,

- orientats a l'atenció de les edats més difícils,
- gestionats a través de la col·laboració público-privada
- i d'accés universal.

El nostre és un Govern

- que creu en la proximitat,
- que aposta per la participació dels governs locals en el disseny de les polítiques i en la prestació dels serveis
- i que obrirà nous camins a la devolució de competències i recursos, en aquest sector.
- que garantirà uns estàndards de qualitat similars a tot el territori.

Sovint des del sector municipal que mots dels qui ara estem governant la Generalitat coneixem, es tendeix a demanar ajut sobre la base admesa de ser el petit nivell.

El sector local no és el petit nivell, és el nivell que està més a prop dels problemes i provablement el que té més possibilitats de solucionar molts dels problemes que es presenten i que els govern més grans no poden afrontar.

I és que els ajuntaments són els que poden resoldre millor els problemes i afrontar-los.

Jo faig des d'aquí, des de Lleida, una crida als ajuntaments catalans sigueu protagonistes, els donarem els mitjans, però els reclamarem el protagonisme.

Sé que tindrem una resposta positiva, però també sé que no és fàcil.

III

El 2006 també és un any propici per a la memòria. Més ben dit: per al diàleg estimulant amb la memòria.

Enguany s'esdevé el centenari d'un moment especial de la història de Catalunya.

No es tracta ni d'un esdeveniment inesborrable ni d'un fet aïllat molt significatiu.

Es tracta d'un conjunt de fets polítics, socials i culturals que expressen un clima determinat.

En efecte, l'any 1906 és l'any de l'aparició del primer gran moviment catalanista unitari, la Solidaritat Catalana.

Es produí un d'aquells moments "patriòtics" de la nostra història; un moment en el que es va saber posar una idea per damunt de les ideologies; Catalunya per damunt dels principis ideològics de cadascú va esdevenir l'escenari d'un esforç col·lectiu. El poble es va pronunciar amb esperit de ciutadania.

També és l'any de la publicació de "La nacionalitat catalana" d'Enric Prat de la Riba, la síntesi doctrinal del catalanisme que va esdevenir el programa d'acció de la Lliga Regionalista.

I és l'any de la celebració del primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana que significà un pas fonamental en la normalització científica de la nostra llengua.

I és l'any en què l'Ateneu Barcelonès esdevé una de les nostres primeres institucions culturals, amb el seu trasllat al carrer de la Canuda de Barcelona.

I el d'una efervescència literària de primer ordre: Narcís Oller publica la novel·la "Pilar Prim", Joan Maragall dona a conèixer el poemari "Enllà", Costa i Llobera les "Horacianes" i Josep Carner "Els fruits saborosos". Eugeni d'Ors inicia la publicació del "Glossari" a La Veu de Catalunya.

El 1906 és, per tant, un any clau en el desenvolupament de la cultura catalana contemporània, amb el punt de maduresa màxima del Modernisme i amb l'eclosió del Noucentisme.

I, al mateix temps, és un any decisiu en l'evolució del catalanisme, amb una mobilització sense precedents que inicia el cicle que es tanca el 1919, en què els

partits catalanistes van fer l'intent d'assolir un "*Estat nacional català dins l'Estat compost ibèric*", tal com ens ha explicat José Antonio González Casanova.

És, en definitiva, l'any que es visualitza una aliança nova entre la cultura i la política. Una aliança explicada d'aquesta manera per Miquel dels Sants Oliver:

"La cultura es la más fuerte, la más sagaz y la más firme de las políticas."

La memòria d'aquest 1906 cent anys després esdevé estimulant molt més que no pas nostàlgica.

No ens estimula a repetir debats i propostes que ara, per sort, ja no són possibles.

La Catalunya del 2006 és un país amb una societat i una economia obertes. Ja no és la Catalunya proteccionista del 1906.

La Catalunya del 2006 forma part d'una Espanya democràtica i quasi-federal. Ja no és la Catalunya que s'havia d'alçar contra l'arbitrarietat de l'Estat que acabava d'aprovar la Llei de Jurisdiccions.

La Catalunya del 2006 és una Catalunya integrada a Europa. Ja no és una Catalunya que plantejava destins *imperial*s, tal com predicaven en algun moment Prat de la Riba i Eugeni d'Ors.

És a dir, ara estem jugant en un camp molt més gran i obert. En aquell moment espanya anava avall, havia perdut les colònies i Catalunya, en canvi, estava embalat.

És el moment de l'encreuament de les dues realitats espanyoles que va acabar dramàticament.

És evident perquè Catalunya, tirava demanava, exigia i Espanya no estava en condicions de respondre. Ni molt menys estava en condicions de condemnar el moviment de Catalunya perquè estava en un decandiment.

Cent anys després, ara tenim l'ocasió de fer realitat allò que els homes del 1906 van somiar. Ells només ho podien somiar, escriure, descriure i projectar. Nosaltres podem fer i estem fent.

Aquesta és la realitat, de moment.

La Catalunya, doncs que juga en el camp de la gran Europa i que ha de considerar aquest camp el seu marc d'actuació.

Aquests darreres setmanes, la flor i nata dels historiadors francesos ha hagut de recordar, en un manifest, que la història ni és una religió, ni és una moral, ni és una esclava de l'actualitat, ni és la memòria, ni molt menys un objecte jurídic.

El que proposo és fer un exercici de record del 1906 que sigui rigorós i exigent i que sigui el punt de partida d'una visió de futur.

Exigent per necessitat de fer néixer les idees, els projectes, els somnis, les visions que han de constituir el corpus del catalanisme del present i del futur.

Alguns historiadors han parlat de manera ben lúcida. Joaquim Nadal parla de la conveniència de plantejar la *"...refundació del catalanisme, encara que soni massa gradiloqüent i solemne. (...)"* de considerar que ha arribat *"l'hora d'atorgar un nou sentit a la diferència. Perquè la diferència és cultural, i social i econòmica, però ja no és garantia de lideratge."*

Perquè també aquí d'uns anys ençà havíem caigut *"en les inèrcies de la fossilització i això fa que en relació al nostre autogovern i al fet nacional hi hagi més satisfacció que orgull, més autocomplaença que autoestima, més burocràcia que patriotisme, més inèrcia que tremp, més resignació que intel·ligència"*.

La cultura política i cívica generada en el marc de l'antifranquisme i de la Transició ja no és apta trenta o quaranta anys després. Hem d'anar més enllà.

I no és apta, entre altres coses, perquè ha assolit els seus objectius!

Catalunya com a subjecte polític ha renovat periòdicament la cultura cívica amb la que ha vehiculat i expressat els seus objectius.

El 1906 representa un d'aquests moments, corresponent al cicle 1904-1919.

Després vindrà el període republicà, el del "noucentisme popular", abans de la Guerra i la desfeta. L'exili i la llarga nit interior.

I més endavant, el de la represa que quallarà en l'antifranquisme unitari que va ser molt més que un moviment polític, en ser acompanyat d'un moviment cultural de gran vitalitat (el "seixantisme", en feliç expressió de Joaquím Molas).

Ara podem dir que no en tenim prou amb les noves eines com l'Estatut ... ni amb l'obra de govern en si mateixa.

Ens cal un relat col·lectiu [una metàfora] que reformuli pensant en demà l'equació identitat-pluralitat-convivència i, al mateix temps, l'equació Catalunya-Espanya-Europa.

Un relat que constati els efectes dels nous impactes en la nostra societat, les noves realitats que afloren i les contradiccions que se'n deriven.

Un relat que reculli les aspiracions de la societat catalana i que proposi una cultura cívica i una cultura política renovades.

Per això necessitem establir la síntesi, el mínim comú denominador: una certa idea de Catalunya, compartida per tots els ciutadans i ciutadanes.

Catalunya, societat lliure i oberta,
Catalunya, economia oberta,
Catalunya, societat segura i de benestar,
Catalunya, territori equilibrat,
Catalunya, país ben governat
Catalunya, societat culta,
Catalunya, país interdependent en el marc espanyol i europeu.

Resumint, ens correspon concretar una certa idea de Catalunya vàlida per a les properes dècades: una Catalunya d'homes i dones lliures i cultes, amb una economia oberta, una societat de benestar i de justícia social, un territori equilibrat, un bon govern i en un bon marc d'interdependència.
--

Per això, sobretot, té interès aturar-se en el 1906 com a punt de referència.

Se'm dirà que això era dirigisme cultural. I tant que ho era! I va donar fruits ben rellevants, dels que l'obra de la Mancomunitat de Catalunya n'és el principal exponent.

La qüestió avui és si és possible i convenient un dirigisme cultural com aquell? D'entrada no ho sembla. Si més no amb les condicions de fa cent anys. Ni sembla possible, ni semblaria acceptable ni desitjable. Però defugir el dirigisme no ha de voler dir renunciar a estimular i promoure el debat i l'aconseguint de resultats.

La Catalunya d'avui és una societat molt més complexa, oberta i diversa.

I, sobretot, Catalunya és una societat molt més equilibrada i democràtica, però això no ha de ser obstacle per cercar la millor manera que té una societat com la nostra de formular-se les orientacions col·lectives.

Aquesta és la reflexió que he volgut encetar i compartir en recordar el 1906.

Acabo aquí:

El 2006, pel centenari de tot el que acabo de dir com el 2007 pel vuitè centenari del naixement del Rei en Jaume I, (i que agermana els països que formaren part de l'antiga Corona d'Aragó i que comparteixen un bon tram de la nostra història) haurien de ser dues ocasions per a plantejar-se la realitat present i el futur del nostre país amb optimisme.

En el nostre cas són dues efemèrides que ens remetent a moments simbòlicament positius de Catalunya.

Però ara és qüestió que sobre la base d'aquest record i d'aquest simbolisme tinguem un projecte, però un projecte dibuixat, mesurat, quantificat, pensat i realitzat.

Això és el que farem aquest any, això és el que començarem aquest any.

Moltes gràcies.